

УДК 351.741(477)

Артур Олегович КОЛДАШОВ,

*аспірант кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого (м. Харків)*

ЗАОХОЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Показано місце заохочення в підтримці службової дисципліни поліцейських. Розглянута практика вручення відзнаки Міністерства внутрішніх справ України «Вогнепальна зброя» та надана оцінка практики вручення цієї відзнаки.

Для керівників органів Національної поліції актуальним є забезпечення службової дисципліни. Одним із засобів її зміцнення є заохочення поліцейських відомчими відзнаками. Оптимальна політика щодо заохочення поліцейських підвищує якість їх діяльності й сприяє ефективності публічного управління.

Службова дисципліна ґрунтується на створенні необхідних організаційних та соціально-економічних умов для чесного, неупередженого та гідного виконання обов'язків поліцейського, повазі до честі і гідності поліцейського, вихованні сумлінного ставлення до виконання обов'язків поліцейського шляхом зваженого застосування методів переконання, заохочення та примусу. Заохочення є засобом підтримання службової дисципліни, що полягає у відзначенні поліцейського за успішне виконання ним обов'язків, а також за інші заслуги перед державою та суспільством.

Відповідно до пункту 10 ст. 6 Дисциплінарного статуту Національної поліції України поліцейського можна заохотити відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства внутрішніх справ України «Вогнепальна зброя». Відомча заохочувальна відзнака Міністерства внутрішніх справ України «Вогнепальна зброя» – це зброя вітчизняного або іноземного виробництва, у тому числі зброя невійськового призначення. Вручення відзнаки здійснюється в урочистій обстановці Міністром внутрішніх справ України, особою, яка виконує його обов'язки, або за дорученням Міністра членами колегії МВС, керівниками структурних підрозділів апарату МВС, командувачем Національної гвардії України, керівниками центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Міністром внутрішніх справ. Нагородженому вручається відзнака та завірена копія наказу. В особовій справі робиться відповідний запис із зазначенням дати і номера наказу МВС про нагородження відзнакою та вид зброї. Повторне нагородження однією й тією самою відзнакою не здійснюється, втрачені відзнаки повторно не видаються. Позбавлення нагородженого відзнаки та її вилучення здійснюються за

обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили, а також за вчинки, що дискредитують нагородженого. Реєстрація, зберігання, носіння, використання і застосування зброї здійснюються відповідно до законодавства. Передача відомчої заохочувальної відзнаки іншим особам або її відчуження забороняються.

Відповідно до положення про відомчу заохочувальну відзнаку Міністерства внутрішніх справ України «Вогнепальна зброя» відзнакою нагороджується дієздатна особа, яка має право на придбання, зберігання та використання вогнепальної зброї відповідно до вимог нормативно-правових актів, за сумлінну службу, особливі заслуги в боротьбі зі злочинністю, охороні громадського порядку, захисті конституційних прав та свобод людини та громадянина, за бездоганну багаторічну службу, зразкове виконання військового, службового та громадянського обов'язку, виявлені при цьому честь і доблесть ці положення нормативно правового акту вступають в правову колізію із *Дисциплінарним статутом Національної поліції України* де визначено що відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства внутрішніх справ України «Вогнепальна зброя» заохочуються поліцейські за виняткові заслуги у сфері забезпечення національної безпеки, з розкриття особливо тяжких злочинів, затримання особливо небезпечних озброєних злочинців, виявлені честь, доблесть та самопожертву під час рятування життя громадян у разі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та в особливий період.

За підрахунками Української асоціації власників зброї, сьогодні на руках у громадян перебувають близько 40 тисяч одиниць нагородного вогнепальної зброї. На мою думку, «вогнепальна зброя» як відомча нагорода є певним анахронізмом. В українській суспільній свідомості нагородна вогнепальна зброя дедалі частіше сприймається як ексклюзивний сувенір для генералів та політичних діячів. Так, неоднозначну реакцію в суспільстві викликало вручення вогнепальної зброї 88 народним депутатам України, які брали участь в Революції гідності, та гравцям національної збірної команди України з футболу.

Вручення вогнепальної зброї все ще залишається поширеним видом заохочення в Міністерстві внутрішніх справ України: лише протягом 2014–2016 років було вручено 1085 одиниць іменної вогнепальної зброї (штурмові гвинтівки, автомати Калашникова, кулемет «Максим», пістолет-кулемет «Томмі-гана», пістолет-кулемет «Форт-224», пістолет IWI Jericho 941 / «Форт-21.03», пістолет-кулемет MP5 K A4, «Форт-17-05» та ін.).

Список бібліографічних посилань

1. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України : Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення: 20.02.2020).

2. Положення про відомчу заохочувальну відзнаку Міністерства внутрішніх справ України «Вогнепальна зброя» : Наказ МВС України від 30.11.2015 № 1521 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-15> (дата звернення: 20.02.2020).

Отримано 26.02.2020

УДК [356.35:378.6](043.3)

Олег Васильович ПЕТРУК,

*старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін
Військово-юридичного інституту
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого (м. Харків)*

ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА» ВІЙСЬКОВОГО ЮРИСТА

Розглянуто питання, пов'язані із визначенням сутності поняття «професійна культура» у контексті професійної діяльності військового юриста. Виокремлено змістові складові (правова, психологічна, етична, комунікативна) професійної культури військового юриста на підставі особливостей професійної діяльності.

Ефективність професійної юридичної діяльності перебуває в прямій залежності від рівня професійної культури її працівників. Підтвердженням тому є прийняті останнім часом нормативно-правові документи, що вказують на важливу роль професійної культури фахівців юридичної галузі. Підставою для визначення змісту та структури професійної культури військових юристів є специфіка професійної діяльності цієї категорії працівників.

Дослідження проблеми професійної культури фахівців юридичної галузі постійно знаходиться у полі зору вчених, практиків, громадськості. Вітчизняними та зарубіжними науковцями досліджується широке коло питань, пов'язаних з цією проблемою. Аналіз сучасного стану проблеми засвідчив, що питання професійної підготовки військовослужбовців розглянуто в наукових працях О. Барабанщикова, А. Галімова, І. Грязнова, О. Діденка, В. Іванова, Д. Іщенко, А. Кучеренка, А. Мірошніченка, С. Морозова, М. Нещадима, Є. Потапчука, В. Райка, М. Руденко, О. Сафіна, О. Ставицького, О. Торічного, С. Чистякова, Г. Штефаніч, Ю. Юрчук, В. Ягупова. Особливості, характеристики та специфіка професійної діяльності юристів досліджені в роботах таких науковців, як В. Васильєв, Н. Євдокимова, А. Жалинський, І. Івашкевич, В. Романов, М. Сілкін, О. Столяренко, Ю. Чуфаровський, Г. Яворська та ін.